

Україна та Румунія об'єднують зусилля для кліматичної стійкості громад.

«Холмківська громада стає центром кліматичної синергії прикордоння»

30-31 липня 2025 року в с. Сторожниця Холмківської у Будинку культури громади відбулася стартова конференція міжнародного проєкту **Climate Synergy – «Кліматична синергія: сталий результат через моделювання та мережеву співпрацю для управління прирічковими та придамбовими територіями, спрямованими на кліматичну стійкість громад»** (Номер проєкту: ROUA00460).

Проект реалізується у партнерстві між Україною та Румунією та фінансується в рамках Програми **Interreg VI-A NEXT Румунія-Україна**. Основне завдання – створення інноваційної моделі управління кліматичними ризиками у прикордонних громадах, зокрема тих, які страждають від регулярних повеней та негативних наслідків змін клімату. Термін реалізації проєкту – два роки.

Для успішної реалізації проєкту «Кліматична синергія» сформовано **потужний міжнародний консорціум**, що об'єднує ключових гравців у сфері місцевого самоврядування, регіонального розвитку, наукових досліджень та міжнародної співпраці. Кожен партнер привносить свій досвід і експертизу, що забезпечує комплексний підхід до управління кліматичними ризиками та сталого розвитку територій:

- **Холмківська сільська рада**, Ужгородський район, Закарпатська область (Україна) – головний партнер, який забезпечує пілотне впровадження рішень та координацію на місцевому рівні.
- **Міжнародна асоціація інституцій регіонального розвитку «МАІРР»** (Україна) – організація з більш ніж 20-річним досвідом транскордонного співробітництва та

«Кліматична синергія – сталий результат через моделювання та мережеву співпрацю для управління прирічковими та придамбовими територіями, спрямованими на кліматичну стійкість громад»

Україна, Ужгород, 88008 Швабська, 71а, Асоціація «МАІРР»

Тел: +380993254990 E-mail: associationiardi@gmail.com, Web: <https://iardi.org/>

ROUA00460

впровадження інноваційних проєктів для підвищення безпеки та кліматичної стійкості громад.

- **Обласна рада повіту Сату-Маре** (Румунія) – ключовий партнер у сфері регіонального управління та розвитку інфраструктурних рішень для запобігання паводковим ризикам.
- **Університет Штефана чел Маре**, м. Сучава (Румунія) – науковий партнер проєкту, який відповідає за створення сучасних моделей прогнозування кліматичних ризиків та використання природоорієнтованих технологій.

Завдяки об'єднанню зусиль цих установ проєкт «Кліматична синергія» отримує міцну основу для розробки та впровадження ефективних моделей управління прирічковими та придамбовими територіями, що можуть стати прикладом для інших громад прикордоння України та Румунії.

Проєкт передбачає розробку **8 моделей розвитку територій**: **4** – у Закарпатті (перший приклад – Холмківська громада, с. Сторожниця) та **4** – у Румунії (**2** – у повіті Сату-Маре і **2** – у повіті Сучава). Моделі допоможуть громадам отримати практичні рішення для зменшення ризиків паводків, безпечного використання придамбових земель і створення умов для сталого розвитку.

Окремо у Холмківській громаді заплановано **моделювання роботи та злітно-посадкової смуги** – як інструменту протидії паводковим ризикам і розвитку малої авіації.

З вітальними словами виступили:

- **Андрій Шекета**, заступник голови Закарпатської обласної ради: «Закарпаття роками потерпає від паводків, які завдають збитків громадам, сільському господарству та інфраструктурі. Ми добре знаємо ціну стихійним лихам, тому кожна ініціатива з попередження катастроф і підвищення готовності громад є надзвичайно цінною».
- **Чезар Грозаву**, керівник Секретаріату програми Румунія–Україна (онлайн): «Програма створена, щоб наші регіони могли разом знаходити рішення для спільних викликів. **Нещодавній паводок у повіті Сучава** завдав значних збитків громадам, агросектору та інфраструктурі — це нагадування, що превентивні й інноваційні підходи потрібні вже сьогодні. Старт проєкту «Кліматична синергія» має стати моделлю того, як транскордонне партнерство робить громади сильнішими та захищенішими перед кліматичними загрозами».
- **Радун Хуржуй**, експерт з моніторингу та впровадження програми (онлайн): «Міжнародна співпраця та обмін досвідом мають ключове значення для підвищення кліматичної стійкості громад. Бажаю успіхів команді проєкту».
- **Крістіна Штерн**, менеджер проєкту, начальниця департаменту міжнародного співробітництва Повітової ради Сату-Маре (Румунія): «Наш регіон має спільну історію та спільні виклики, зокрема ризики паводків. Лише завдяки міжнародним партнерствам ми зможемо знайти сучасні рішення, щоб убезпечити життя людей і створити передумови для розвитку громад по обидва боки кордону».
- **Міхал Петраску**, директор міжнародного аеропорту Сату-Маре (онлайн): «Холмківська громада вже була пілотною у проєкті «Карпатська мала авіація», заявивши про готовність стати авіа-громадою. Приємно бачити наступні ініціативи, що поєднують системний підхід до уникнення кліматичних ризиків та створення зеленої інфраструктури для малої авіації».

- **Тетяна Вачиля**, голова Холмківської громади: «Кліматична синергія» - це **якісно інший підхід** до просторового та безпекового розвитку громади, та підвищує довіру до **природоорієнтованих інновацій**.

Під час заходу партнери представили свої **презентації**, у яких окреслили ключові напрями співпраці, власне бачення ролі кожного учасника консорціуму, інноваційні методи зниження кліматичних ризиків та плани практичного застосування розроблених моделей у пілотних громадах.

Ольга Лазорик, заступниця голови Холмківської територіальної громади: «Холмківська громада – одна з найбільших у Закарпатському регіоні. Ми знаходимося в зоні підвищених ризиків паводків, тому участь у проєкті „Кліматична синергія“ для нас має стратегічне значення».

Наталія Носа-Пилипенко, директор Асоціації МАІРР та менеджер проєкту: «Ми хочемо показати, що адаптація до змін клімату – це не лише захист, але й шанс для нових можливостей. Проєкт «Кліматична синергія» – це інвестиція у майбутнє, у безпеку людей і розвиток наших прикордонних регіонів». Вона нагадала, що громада **була піотною у ініціативі «Карпатська мала авіація»** та заявила про готовність стати авіа-громадою. «На базі прирічкової території у Сторожниці ми плануємо створити і змодельовати роботу злітно-посадкової смуги для малої авіації, поєднуючи це з системою управління паводковими ризиками»

Лакріма Камелія Істреуан, менеджер проєкту з румунського боку (повіт Сату-Маре): «Повені не зупиняються на кордонах. Наше завдання – побудувати механізми взаємодії та прогнозування, щоб захистити життя і економіку як у Румунії, так і в Україні».

Костянтин Унгурану, менеджер проєкту з Університету Штефана чел Маре (Сучава) презентував науково практичний потенціал Університету. «Завдяки сучасним моделям ризиків ми зможемо точніше передбачати наслідки паводків та пропонувати природоорієнтовані рішення, які зменшать шкоду для громад і довкілля».

Віктор Путренко, доктор технічних наук, директор ТОВ «АГЕОРА»: Презентував напрацювання в рамках розробки стратегії адаптації до змін клімату в Закарпатській області - «Сьогодні ми маємо унікальну можливість використати потенціал геоінформаційних технологій для моделювання паводків та зменшення ризиків стихійних лих. Проєкт стане прикладом сучасного та стійкого управління природними ризиками. Адаптація до кліматичних викликів потребує точних даних, сучасного моделювання та партнерства між владою, наукою та бізнесом»

Микола Пігуляк, директор Департаменту містобудування та архітектури Закарпатської ОДА: «Проєкт «Кліматична синергія» дає можливість застосувати комплексне просторове планування, поєднуючи безпеку від паводків та перспективи розвитку економіки і транспорту регіону».

Організатори висловили **подяку представникам Програми Interreg VI-A NEXT Румунія-Україна. Програмі Румунія-Україна** за активну участь та підтримку реалізації проєкту, а також вдячність **двом обласним радам** – Закарпатській обласній раді та обласній раді Сату Маре, за активну участь і присутність на конференції. Надзвичайно важливою також була участь **трьох профільних управлінь Закарпатської обласної військової адміністрації** — управління екології, управління економіки та департаменту містобудування, що підкреслило **високий рівень актуальності та важливості проєкту** для регіону.

Партнери та експерти проєкту також **підтвердили свою готовність до активної співпраці надалі**, об'єднуючи експертизу, ресурси та кращі практики задля досягнення цілей проєкту й підвищення кліматичної стійкості громад у прикордонних регіонах.

Стартова конференція проєкту «Кліматична синергія» стала важливою платформою для обговорення сучасних кліматичних ризиків і пошуку спільних рішень для прикордонних регіонів України та Румунії. Захід підтвердив готовність партнерів об'єднати знання й ресурси для створення інноваційної, заснованої на даних моделі управління кліматичними ризиками.

Попереду — **складна й кропітка експертна робота** та системна взаємодія з **пілотними громадами**: розроблення і верифікація **8 моделей розвитку територій**, пілотування рішень у Холмківській громаді (Сторожниця) та визначених громадах повітів **Сату-Маре** і **Сучава**, запуск **Центру кліматичної синергії**, налагодження процедур обміну даними й раннього попередження, а також навчання місцевих команд. Мета двохрічного циклу — підготувати **відтворювані й економічно обґрунтовані** моделі управління прирічковими та придамбовими територіями, які можна масштабувати на інші громади Закарпаття та Румунії, зменшуючи наслідки паводків і відкриваючи нові можливості розвитку.

Прес-центр Асоціації МАІРР

